

tybe Familier eller Huusfædre, som ville henvende sig til ham med Bøn om at overtage Sjælesørgerarbejdet blandt dem, ligesom der heller ikke kan være Tvivl om, at der jo kan være Mænd, der ved deres Optræden i det kirkelige Liv og paa de kirkelige Embedsgjerningers Omraade have vundet et saadant Navn i en videre Kred, at man, selv om man ogsaa skulde tage en Riffert for Die for at see dem, saa dog vilde gjøre denne optiske Anstrengelse og kalde dem til sig. Men jeg skal forresten ikke indlade mig videre paa Enkelt- heberne, men tillade mig at sige nogle saa Ord om Sagen i dens Almindelighed. Min Stilling til det foreliggende Lovforslag i og for sig selv betragtet maa være klar af de tidligere Afstemninger over lignende Lovforslag. Jeg har altid givet dem min Stemme, og jeg er endnu lige saa gunstig stemt for denne Sag, for dette Skridt frem paa en fri Udvikling paa det kirkelige Omraade for Menighederne. Jeg blev derfor ogsaa meget glad, da jeg fik at vide, at den høitagtede Kirkeminister vilde forelægge et saadant Forslag, jeg blev meget glad derover, fordi det var min faste Overbeviisning, at naar dette Spørgsmaal kom frem, støttet af Regjeringen, den høitagtede Minister da her vilde finde en saa stærk og kraftig Understøttelse, at det ikke vilde kunne lykkes nogen Modstand at hindre det forønskede Resultat. Derfor vil jeg ogsaa sige min Tak til den, som er udtalt af tidligere ærede Talere med Hensyn til, at Lovforslaget er blevet forelagt, men jeg skal dog ikke nægte, at, saaledes som det nu foreligger, naar jeg seer hen til andre Forhold og Omstændigheder, har jeg mange Betæneligheder, som jeg ikke før havde. Jeg blev meget betænkelig, da jeg saae, at den høitagtede Minister paa Finantslovsforslaget havde begjært en Sum til Etablering af en Kirkecommission, og jeg blev endnu mere betænkelig, da jeg havde læst den høitagtede Ministers Motivering af dette Lovforslag. Naar jeg gjerne gjorde Minoriteten i Folkekirken Indrømmelser — thi om en Minoritet var der Tale; lad være, at den ikke just ved sit Antal, men ved de Kræfter, den gemmer i sin Midte, er en kraftig Minoritet; lad være, at Fordringerne med større og større Kraft trænge

sig frem, at Spørgsmaalet er blevet mere og mere brændende, saa er det dog, som sagt, kun en Minoritet, og naar jeg, som bemærket, har været villig til at gjøre den Indrømmelser, har det ikke blot været af oprigtig Sympathi med denne Minoritets Ønske og Anstuelser, som jeg i mange Henseende deler, om jeg end ikke i Alt kan billige dem, men det har tillige været, fordi jeg troede, at, naar man gav Minoriteten saadanne Rettigheder, naar den fik mere Frihed til at bevæge sig i Kirken, maatte deraf nødvendigtvis følge ligeartede Friheder og Rettigheder for Majoriteten. Men nu seer jeg, at Majoriteten i Folkekirken henvises til Kirkecommissionen. I Motiverne hedder det udtrykkeligt, at intetsomhelst Spørgsmaal af kirkelig Betydning skal kunne afgjøres, inden denne Commission er bleven nedsat, er bleven hørt og har udtalt sig, og jeg maa sige, at jeg betragter det som en fuldstændig Opgivelse af Tanken om at komme fremad for Folkekirken i dens store Heelhed betragtet. Jeg har ingen Tillid til de Frugter, som en saadan Kirkecommission vilde bære, og jeg troer ogsaa, at den høitagtede Minister selv kun har meget liden Tillid dertil, at den høitagtede Minister dog har en Følelse, som han maaskee er kommen til at skjule for sig selv i sin Stræben efter at naae det ædle, høie Maalet at ordne de kirkelige Forhold, en Fornemmelse af, at den Commission, som maatte blive nedsat, enten ingen Resultater vil bringe eller et Resultat, som staaer saa fitt modsat det Resultat, den høitærede Minister i sit Hjerte ønsker, at han samtidig dermed har indbragt dette Lovforslag, for at, naar det Øvrige lider Stikbrud, da denne Plank kunde frelses. Jeg siger ikke, at dette er Bevæggrunden, men jeg siger, at efter den høitagtede Ministers tidligere Stilling til dette Forhold og tidligere Opfattelse af Kirkecommissionens Virksomhed, kan han neppe have nogen fast Tillid til, at der kan komme noget Godt ud deraf, og det fremgaaer ogsaa ligefrem af Sagens Natur. Den høitærede Minister vil have en Commission sammensat, jeg vil ikke sige af lige mange geistlige og verdslige Medlemmer, som den høitærede Minister udtrykkelig har erklæret, at han ikke vil have, men der skal dog to Elementer ind,